

Foderkvaliteten er en udfordring

SVINERÅDGIVER
HEIDI BOEL BRAMSEN

Toksiner

Før høst

Efter høst

Hvilke toksiner og hvornår?

Før høst	Fusarium-toksiner, bl.a. vomitoxin, zearalenon, T-2, HT-2
Efter høst	Ochratoxin (Fusarium-toksiner)

LandbrugsInfo

English | Print

Byggeri Energi Får Fjerkræ Heste IT Jura Køeg Ledelse Maskiner Miljø Pelsdyr **Plantevæ** Svin Tverrfagligt Vejret Økologi Økonomi

Plantevæ

Du er her: LandbrugsInfo > Plantevæ > Plantevæ > Plantesygdomme > Kemisk bekæmpelse > Aksfusarium i hvede

Aksfusarium i hvede
Aksfusarium er i år mere udbredt end normalt i hvede.

Aksfusarium er i år mere udbredt end normalt i hvede både i uopljede og pløjede marker. Se fotos. Der ses både aks med et enkelt angrebet småaks og aks, hvor alle småaks er angrebet. I mange tilfælde ses også partielle hvidaks, hvor fusariumsvampen har bredt sig helt ind til strået, hvorpå småaksene sidder. Ved angreb her nedmodner alle småaks over angrebsstedet med delvis angrebne aks som resultat.

Guldfodsyge optræder også i nogle marker og angreb medfører, at hele aks nedmodner.

Lige ved et aksfusarium er meget iøjnefaldende, men optælles antal angrebne småaks er angrebet de fleste tilfælde begrænset. Ikke alle Fusariumarter producerer toksiner, så angreb er ikke nødvendigvis årsagsbetydende med toksinproduktion. Flugtlige og varme forhold omkring blomstring har fremmet angrebene. Se yderligere i [Planteliv nr. 306](#).

Log ind

BrugerID
Kodeord
Log ind

Glemt kodeord?
Ny bruger

Forfatter

Planteproduktion
Landbrugsnet
Ghita Carstén Nielsen
Planteproduktion, Specialviden

Den Europæiske Union ved Den Europæiske Forum for Udvikling af Landdistrikter og Minioberflade for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af projektet

FEEDBACK

Hvilket vejr fremmer Fusarium?

- Nedbør og over 18° C under blomstring
- Sen høst pga. hyppig nedbør

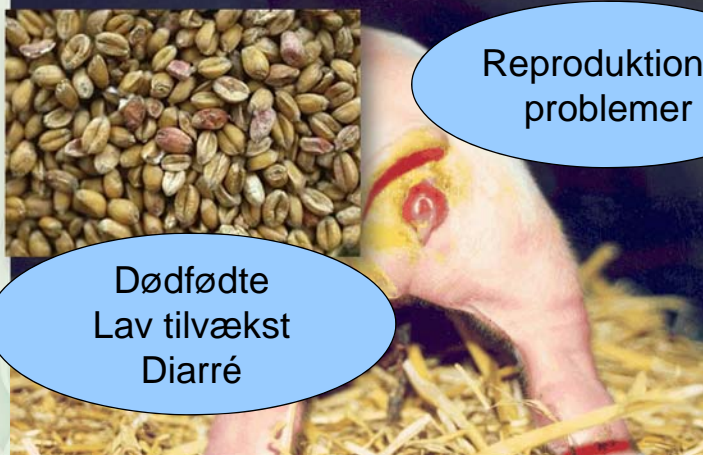

Øget risiko for Fusarium ved:

- Majs som forfrugt og pløjefri dyrkning
- Majs som forfrugt og pløjning
- Forfrugt hvede og pløjefri dyrkning
- Forfrugt korn og pløjefri dyrkning
- Dyrkning af modtagelige sorter

Er toksiner problemet i besætningen?

Grænseværdier i fuldfoder til svin

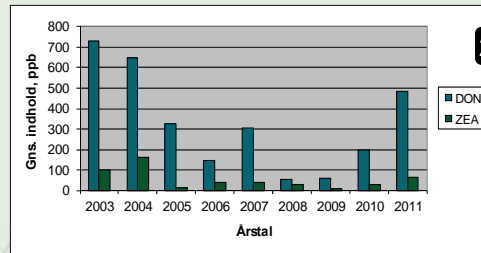
	Vejl. maksimum, µg/kg (ppb)
Vomitoksin (DON) Alle dyregrupper	900
Zearalenon Smågrise, polte, gylte Slagtesvin og søer	100 250
T-2 + HT-2 Alle dyregrupper	500

Find grænseværdierne på: www.vsp.lf.dk

Forekomst i hvede

Gns.indhold af DON og zearalenon i "positive" prøver

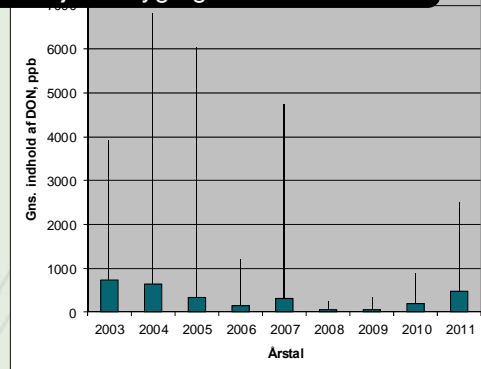
2011: Foreløbige tal

2011 (foreløbige tal): 5 partier ud af 44 med så høje indhold af toksiner, at hveden ikke kan bruges ukritisk i svinefoder

DON i hvede, gns. og maks.

DON og ZEA lavere i byg end i hvede
T2 og HT-2 højere i byg og havre end i hvede

2011: Foreløbige tal

Problem i færdigfoder?

- Husk - der er kun undersøgt for Fusarium og ikke Ochratoxin!
- Gem en pose under køl for hvert læs, så har i altid mulighed for at gå tilbage og analysere
- Husk – I har selv et ansvar for foderhygiejnen

Muggent korn - lagerskader

Muggent korn - lagerskader

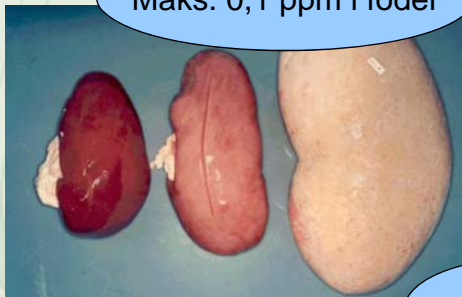
Skimmelsvampe!

Forgiftningssymptomer

- **Ochratoxin:** nyreforandringer, øget vandoptagelse, nedsat foderoptagelse og tilvækst, nedsat immunitet

Maks. 0,1 ppm i foder

Slagtekroppen kasseres ved fund af mere end 0,025 mg/kg i nyre

Mugnyre

Lagerskader

- Våd høst og utilstrækkelig tørring = risiko for lagerskader
- Højeste koncentration af ochratoksin i det øverste lag
- Det vurderes, at ochratoksin kan dannes i løbet af få dage

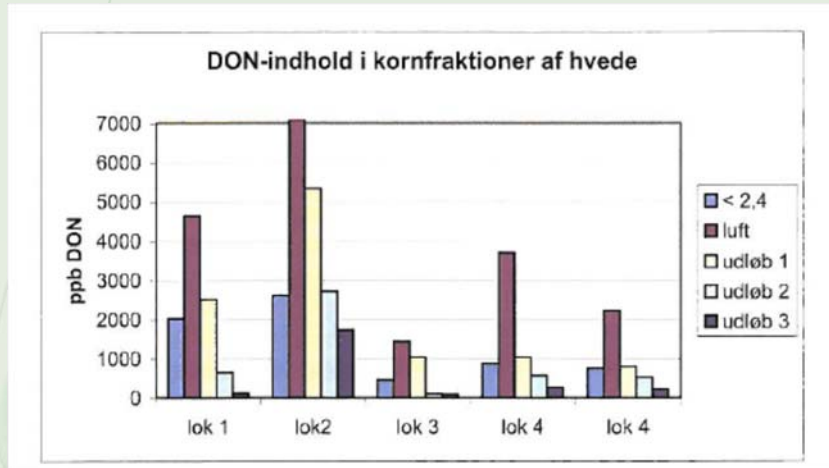

Hvad gør du?

- **Løsningsmuligheder**
 - Toksinbindere - (koster ca. 4-5 kr. pr. 100 kg)
 - Rensning af kornet mindsker problemer

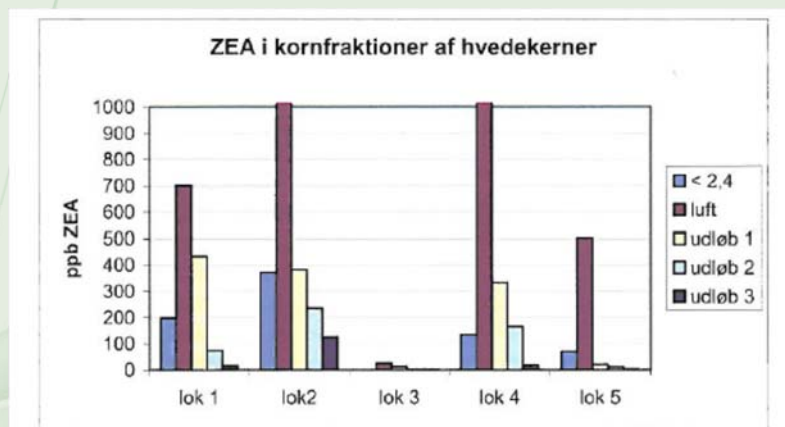
Kornrensning

5 forskellige partier hvede

Kornrensning

5 forskellige partier hvede

Hvad gør du?

- **Løsningsmuligheder**

- Toksinbindere
- Rensning af kornet mindsker problemer
- Fortynder dig ud af problemet
- Hvis muligt foder det ringeste korn til slagtesvin
- Kasserer kornet

Fodring med vådt korn

- **Forudsætninger:**

- Gastæt silo (13.000 tønder)
- Gns. 19 % vand
- Producere 10.000 sl.svin

- **Alternativ 1 (læg det i gastæt silo med 19% vand)**

- Forringet foderudnyttelse på 0,2 Fesv pr. kg tilvækst
- + 15 Fesv pr. svin
- 1,70 kr. pr. Fesv
- Det koster 255.000 kr. i øget foderomkostninger
- + diverse omkostninger der følger med

- **Alternativ 2 (få kornet tørret hos foderstof)**

- Efter helt alm takst vil det koste ca. 340.000 kr. + fragt til og fra foderstof

Fodring med vådt korn

- **Alternativ 3 (køb af mobilt tørreanlæg)**
 - Investering på 600.000 kr.
 - Afskrivning 10 år
 - Rente 6 %
 - Årlig ydelse: 77.700 kr.
 - Driftsomk.: (7 kr. pr. 100 kg) 91.000 kr.
- **Konklusion:**
 - Først ved 4. våde år ud af 10 år bliver der ligevægt mellem mellem effektivitet og mobilt anlæg

Husk kornanalyser

- **Vandprocenten!!!**
 - Ingen korrektion
 - Risiko for diarré hos smågrise, da der bliver for meget protein pr. FEsv
 - Manglende FEsv vil sænke tilvæksten og evt. mælkemangel hos søerne
- **På landsplan ikke den store forskel i værdier i forhold til sidste år. MEN store forskelle mellem ejendomme.**

Eks. på kornanalyser

Hvede/Triticale	1	2	3	4	5	6	Gns.
Vand	18,2	17,2	18,0	17,9	17,8	17,9	17,8
Råprotein	8,5	8,8	8,6	2,53	2,72	2,62	8,6
Fosfor	2,64	2,73	2,60	2,72	2,62		2,64
Omregnet til 15 % vand							
Råprotein	8,8	9,0	8,9				8,9
Fosfor	2,74	2,80	2,70	2,62	2,81	2,71	2,73

Byg	1	2	3	4	5	6	Gns.
Vand	18,1	17,9	17,0	18,1	17,2	18,3	17,8
Råprotein	7,5	8,3	8,1				8,0
Fosfor	2,80	2,97	2,93	2,85	2,88	2,90	2,89
Omregnet til 15 % vand							
Råprotein	7,8	8,6	8,3				8,2
Fosfor	2,91	3,07	3,00	2,96	2,96	3,02	2,99

	Landsgns	Landsgns
	9,1	
	2,7	
Vinter		Vår
	9,1	8,9
	3,1	3,1

